2015-49-RE

CAUSA 2015-49-RE
(Orobitg Jiménez c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 530-2015. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2016

BOPA núm. 18, del 23 de març del 2016

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 de desembre del 2015, per la representació processal de la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL i del Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 10 de setembre del 2015 i contra l'aute del 19 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la igualtat i a la jurisdicció, lligats a la vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració dels drets constitucionals al·legats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 26 de gener del 2016;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

La societat Grup Nòrdic, SA va presentar una demanda en reclamació de quantitat a tramitar pel procediment ordinari, solidàriament contra la societat Treballs Públics Germans Vázquez, SL i la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL, en què reclamava 402.133,81 €, més els interessos legals a comptar de la data de la contesta de la demanda, en concepte d'indemnització pels danys derivats de l'incompliment contractual en la construcció d'un mur de contenció.

La societat Treballs Públics Germans Vázquez, SL va demanar que el Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez fos cridat en garantia. Tant en primera, com en segona instància, mitjançant sengles autes, es va donar lloc a aquesta petició.

Segon

El 2 de setembre del 2013, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va estimar íntegrament aquesta demanda, va desestimar la demanda reconvencional formulada per la societat Treballs Públics Germans Vázquez, SL i va condemnar, les dues societats defenents i el Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez a satisfer solidàriament a la societat Grup Nòrdic, SA la quantitat de 402.133,81 €, augmentada dels interessos legals comptats des de la data de la demanda fins al seu pagament total, així com al pagament de les costes processals.

Tercer

Tant la societat Treballs Públics Germans Vázquez, SL, com la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL i el Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez van presentar recursos d'apel·lació contra la decisió de la primera instància.

El 10 de setembre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia dictava una sentència mitjançant la qual desestimava aquests dos recursos d'apel·lació i confirmava íntegrament la sentència apel·lada de la primera instància, imposant les costes judicials d'aquesta instància als apel·lants.

Quart

La representació processal de la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL i del Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez va interposar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta darrera resolució, per tal com va considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, ja que, segons el seu parer, el Tribunal Superior de Justícia hauria efectuat una interpretació no raonable dels informes pericials. Aquesta part retreu a aquest Tribunal no haver apreciat cap contradicció entre els informes esmentats quan era evident que existien contradiccions entre ells.

Cinquè

El 19 de novembre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acordava desestimar aquest incident de nul·litat d'actuacions i condemnar la part promotora al

pagament de les costes judicials.

Sisè

L'11 de desembre del 2015, la representació processal de la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL i del Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 10 de setembre del 2015 i contra l'aute del 19 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la igualtat i a la jurisdicció, lligats a la vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut.

Aquesta part manifesta que hi ha dos informes pericials obrant en autes. D'una banda, un informe de part elaborat per Peritaxa, que no ha estat ratificat en període probatori, per tant, no sotmès a contradicció i mancat de caràcter probatori i, d'altra banda, un informe elaborat pel pèrit nomenat judicialment en fase probatòria. Segons el seu parer, la Sala Civil ha efectuat una interpretació no raonable d'aquests dos informes de la qual se n'ha derivat la responsabilitat com a direcció d'obra de la part recurrent, quan de les proves obrant en autes, l'únic responsable de les patologies del mur és l'empresa constructora i executora.

La part recurrent destaca que el pèrit nomenat judicialment va concloure que no existia cap deficiència en la concepció del mur objecte del litigi i que totes les patologies sorgides venien causades per mancances en la seva execució, totes elles imputables a la societat constructora, ja que no eren detectables, ni apreciables fàcilment. Les conclusions a les quals arriba l'altre peritatge són diametralment oposades.

Després d'exposar les tasques i funcions respectives de la direcció facultativa de l'obra i de l'empresa constructora, i de destacar el contingut contradictori dels dos informes pericials esmentats, aquesta part considera que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia ha declarat la seva responsabilitat en absència de prova, ja que ni les pericials són coincidents, ni les restants consideracions contingudes en la sentència objecte de recurs, utilitzades per reforçar una prova inexistent, són valoracions sobre elements probatoris obrant en els autes.

Segons el parer d'aquesta part, la Sala Civil només utilitza una part de l'informe del pèrit judicial per fonamentar la seva decisió, però per la resta només té en compte l'altre peritatge; no raona els motius pels quals el peritatge judicial no serveix per determinar les responsabilitats de les parts, i més concretament, l'exoneració d'aquesta part en la caiguda del mur d'autes.

Aquesta part també considera que s'han vulnerat el seus drets fonamentals en relació amb el dret a la igualtat, ja que a més de no haver apreciat la contradicció existent entre els dos informes esmentats, tampoc s'ha tractat el contingut d'aquests informes amb el criteri habitualment aplicat pel Tribunal Superior de Justícia, en el sentit que els peritatges judicials són mereixedors d'una major fiabilitat que els informes emesos a instància de part (veg. la sentència del 27 d'octubre del 2015, del Tribunal Superior de Justícia -TSJC-0000337/2014).

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari la vulneració dels drets constitucionals al·legats.

Setè

El 26 de gener del 2016, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb allò que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El Ministeri Fiscal manifesta que els motius d'impugnació plantejats es fonamenten substancialment en el desacord amb la valoració de la prova practicada en els autes.

Després de recordar la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional en relació amb les seves competències i, concretament, en relació amb la naturalesa del recurs d'empara, el Ministeri Fiscal observa que del contingut de les resolucions impugnades es desprèn que la Sala Civil va valorar no només les pericials esmentades per la part recurrent, sinó també la pericial de la societat Pirineu Payma indicant que havia de valorar els informes aportats i que si bé no tenia coneixements tècnics, sí que disposava de la capacitat per determinar la correcció de les operacions pericials i de les seves conclusions, per tal d'extreure'n les conclusions jurídiques escaients. Els informes no són contradictoris, sinó que en les seves conclusions s'avenen en la responsabilitat dels diferents intervinents.

Afegeix que la prova sobre la responsabilitat de la part recurrent es troba detallada en els folis 6, 7, 8 i 9 de la sentència impugnada, sense que aquesta valoració pugui ser titllada d'irraonable, d'arbitrària o d'il·lògica. Ans al contrari, se'n va fer una àmplia anàlisi i tant la Sala Civil, com la primera instància, van arribar a la mateixa conclusió. Així mateix, precisa que la part recurrent va tenir l'oportunitat d'al·legar sobre la pericial de part.

Pel que fa a la vulneració del dret a la igualtat, precisa que en la jurisprudència citada per la part recurrent s'indiquen els motius pels quals la pericial de part no podia gaudir en aquell cas concret del mateix valor i no es pot dir que la Sala Civil hagi actuat de manera diferent en el cas que ara ens ocupa, ja que les pericials es complementen, cosa que han explicitat les autoritats judicials.

Fonaments jurídics

Primer

El Tribunal Constitucional ve mantenint d'una manera continuada i sense excepcions que "*en el marc d'un recurs d'empara basat en la vulneració de l'article 10 de la Constitució, no li correspon comportar-se com un jutge del fons, un tercer grau de jurisdicció o un tribunal de cassació"* tal i com afirmava, per exemple, l'aute d'aquest Tribunal del 3 de maig del 2010, recaigut en la causa 2010-4-RE: l'aplicació de la normativa vigent al cas i la valoració de les proves són competència exclusiva de la jurisdicció ordinària. La funció del Tribunal Constitucional consisteix en verificar si els drets reconeguts en la Constitució han estat respectats, d'una banda, si els òrgans judicials competents per resoldre el cas han pronunciat una resolució fonamentada en Dret, mitjançant un raonament coherent i no arbitrari o il·lògic, o, d'altra banda, si s'ha permès a les parts presentar els seus arguments i les seves proves durant el procés.

Segon

La part recurrent al·lega una lesió al seu dret a la jurisdicció, per bé que la resolució judicial és raonada i fonamentada en Dret. Al·lega una incorrecta valoració de la prova pericial considerant que la jurisdicció ordinària no ha tractat "*els informes pericials amb el criteri habitualment aplicat al respecte per la Sala Civil*" i, per tant, addueix un canvi de criteri en la valoració dels informes pericials; tanmateix, consta que el Tribunal Superior de Justícia ha format la seva opinió sobre els dos informes de què disposava a partir del fet que la valoració de la prova és una missió essencial de tot tribunal. I, és criteri reiterat d'aquest Tribunal Constitucional que la competència i la responsabilitat de valorar la prova correspon en exclusiva a l'òrgan competent de la jurisdicció ordinària.

En tot cas, la part recurrent no mostra una lesió als seus drets fonamentals: no s'ha lesionat el dret a obtenir una resolució raonada i fonamentada en Dret, encara que es pugui no estar d'acord amb la mateixa; tampoc una lesió al dret a la igualtat per una alteració no raonada, ni motivada de la jurisprudència. La part recurrent afirma que allò que "*ha posat de relleu en l'incident de nul·litat d'actuacions formulat no és una errònia valoració de la prova pericial per part del Tribunal, sinó una interpretació no raonable dels dos informes pericials existents*"; i que les conclusions extretes pel Tribunal Superior de Justícia són errònies i arbitràries, ja que agafa part de cada informe i n'obvia la resta, tractant-se d'informes, com afirma haver posat de relleu, "*amb evidents i reals contradiccions*". Es tracta, doncs, d'un desacord amb la valoració de la prova pericial realitzada pel Tribunal en una decisió que no és il·lògica i arbitrària i que és fonamentada en Dret, tot i que la part recurrent hi estigui en desacord, temàtica que forma part de la competència de la jurisdicció ordinària. Aquest recurs d'empara no pot ser admès a tràmit per manca de contingut constitucional en la seva motivació.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2015-49-RE interposat per la representació processal de la societat Orobitg Arquitectura i Enginyeria, SL i del Sr. Josep Lluís Orobitg Jiménez contra la sentència del 10 de setembre del 2015 i contra l'aute del 19 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la part recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del

Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2016.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat